

Аналіз виховної роботи КЗ «Дмитрашківський ліцей» за 2022-2023 н.р.

Керуючись Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», Основними орієнтирами виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України, Стратегією національно-патріотичного виховання дітей та молоді, Концепцією національно-патріотичного виховання учнівської молоді, Програмою «Нова українська школа у поступі до цінностей» та враховуючи сучасні вимоги до виховного процесу та моніторинговими дослідженнями у 2019-2020 навчальному році пріоритетними було забезпечення всебічного розвитку особистості, сприяння її самовихованню й самореалізації. У зв'язку з цим виховна діяльність ліцею протягом навчального року була спрямована згідно напрямків: превентивне, морально-етичне, художньо-естетичне, громадянсько-патріотичне, трудове, екологічне, фізичне виховання та пропаганда здорового способу життя.

Для їх реалізації був розроблений план виховної роботи навчального закладу та плани виховної роботи класних керівників. Ці плани охоплюють всі напрямки виховання та включають в себе календарні, традиційні шкільні свята, заходи, конкурси.

Виховна робота педагогічного колективу КЗ «Дмитрашківський ліцей» була підпорядкована проблемній темі «Соціалізація особистості на засадах створення сприятливого освітнього середовища в умовах реалізації компетентнісного підходу та принципу дитиноцентризму». Метою виховної роботи було формування морально-духовної життєво компетентної особистості, яка успішно самореалізується в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал, передача молодому поколінню багатства духовної культури нашого народу, своєрідності його світогляду, героїчної історії, формування у дітей розуміння особистої значущості праці як джерела саморозвитку і самовдосконалення. Над реалізацією мети і завдань виховної роботи в школі в 2022-2023 навчальному році працювали класні керівники, вчителі-предметники, педагоги-організатори, адміністрація закладу.

У зв'язку з оголошенням карантину в Україні та війною на її теренах, колектив КЗ «Дмитрашківський ліцей» працював з використанням форм дистанційного навчання. Каналом для співпраці залишився [google.meet](https://meet.google.com/), шкільний сайт, а також набрали обертів раніше створені групи у Viber. У кожному класі було створено свої групи у Viber. Батьки, діти, учителі та громадськість тісно спілкувалися, підтримуючи один одного, надаючи допомогу та поради, проводились онлайн-консультації з різних тем навчального та виховного характеру.

Виховна робота під час карантину проходила у формі челенджів, відеоуроків, віртуальних екскурсій, цікавих постів, інтернет-конкурсів.

Реалізація напрямків виховної роботи.

Ціннісне ставлення до суспільства і держави

Велика увага приділялася класними керівниками патріотичному вихованню. Чільне місце в ліцеї та класах займає обладнаний куточок державної символіки. У системі позакласної виховної роботи зі школярами передбачено заходи з використанням державної символіки, розкриттям її змісту, історії виникнення та сучасного тлумачення.

З метою вшанування мужності та героїзму захисників незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України, військових традицій Українського народу, з нагоди відзначення в Україні Дня захисника України, сприяння подальшому зміцненню патріотичного духу в суспільстві в КЗ «Дмитрашківський ліцей» проведено наступні заходи: екскурсія до краєзнавчого музею П. І. Муравського (Войтко О. В.), конкурс малюнків «Сучасний захисник Вітчизни очима дітей» (1-4 кл. Коваль А. А.), виховні години «З відданістю Україні в серці» (9 кл. Моргун Р. М.), «Ми нащадки козацького роду» (6 кл. Ярошук Н. І.), «Служба в збройних силах – почесний обов'язок» (10-11 кл. Білянський О. В.), розважально-патріотична гра «Козацькі розваги» (5, 6 кл. Ратушняк О. П.), проведення тематичних уроків історії, «Захисту України» (5-11 кл.).

З метою гідного вшанування пам'яті жертв вчиненого комуністичним тоталітарним режимом геноциду Українського народу – Голодомору 1932-1933 років, голодоморів 1921-1922, 1946-1947 років в Україні у закладі в листопаді пройшов Тиждень пам'яті жертв голодомору та політичних репресій. В 1-4 класах пройшла єдина класна година на тему: «Жнива скорботи», на якій діти розповіли про важливість та цінність хліба в житті кожної людини. В 5-11 класах були проведені виховні години: «Свічка пам'яті» (6 кл. Ярошук Н. І.), «Україна пам'ятає» (7 кл. Стефанішена Г. Ф.), «Пам'ятаймо ті страшні часи» (8 кл. Білянський О. В.), «Урок мужності до Дня пам'яті жертв Голодомору» (9 кл. Моргун Р. М.), інформаційний журнал «Дітям про історичну трагедію» (10 кл. Скічко О. М.), «Пам'ять вічна...» (11 кл. Ратушняк О. П.), «Голодомор: чорна сповідь моєї Вітчизни» (5 кл. Войтко О. В.). В бібліотеці закладу до Дня пам'яті жертв голодомору та репресій на Україні була оформлена виставка матеріалів про голодомор, організовано перегляд документальних відео- та фотоматеріалів про життя українського народу у 1932-1933 роках. 22 листопада відбулася тематична лінійка «Голодомор 1932 – 1933 років». Педагогічний колектив та учні закладу 23 листопада приєдналися до Загальноукраїнської акції «Засвіти свічку» та загальнонаціональної хвилини мовчання на вшанування жертв геноциду Українського народу.

Щороку 27 січня Вінниччина разом з усією світовою спільнотою вшановує пам'ять жертв Голокосту - мільйонів людей, котрі загинули від рук нацистів у роки Другої світової війни. В цей день учні нашого закладу запалили свічки та вшанували пам'ять про невинно убієнних.

Учнівський колектив закладу вшанував пам'ять полеглих Героїв Небесної Сотні. Перший урок - вшанування подвигу учасників Революції гідності й увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні розпочався з виконання Державного Гімну України та хвилиною мовчання. Протягом тижня навчального року були проведені години пам'яті, уроки мужності «Революція гідності: ідеали демократії, європейське майбутнє України», флеш-моб «100 причин пишатися Україною», урок демократії «Революція гідності. Я стверджуюсь». Було організовано перегляд відеороликів про події на Майдані під час Революції гідності, документальних фільмів: «Добровольці Божої чоти», «Майдан», «Зима, що нас змінила» та поетичні читання, присвячені Героям Небесної сотні «Герої не вмирають... Просто йдуть...».

Були проведені заходи, присвячені Дню вшанування учасників бойових дій на території інших держав. Класні керівники провели уроки мужності до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав «І біль священний ділимо навпіл»: «Мій біль – Афганістан» (5 клас); «Час і досі не загоїв рани» (5 клас); «Вшануймо пам'ять воїнів-інтернаціоналістів» (6 клас); «Ціна чужої війни» (7 клас); «Трагедія і подвиг афганської війни» (10 клас); «Час і досі не загоїв рану – цей одвічний біль Афганістану» (11 клас).

Багато заходів було проведено з метою формування національної свідомості та виховання патріотизму у школярів. Так, до Дня Соборності України пройшли виховні години «Соборна мати Україна – одна на всіх як оберіг», тематичні уроки «Україна – соборна країна». Учні початкової школи прийняли участь у флешмобі «Всі ми діти твої, Україно!», а учні середніх і старших класів – у цікавій квест-грі «Соборність України».

Ціннісне ставлення до себе

Відповідно до плану виховної роботи КЗ «Дмитрашківський ліцей» в вересні проводився місячник «Увага! Діти – на дорозі!». Проведені заходи були направлені на виховання культури поведінки на дорозі, у громадському транспорті та на закріплення правил дорожнього руху. У перші дні навчання було проведено Єдині уроки Правил дорожнього руху, були обговорені та складені безпечні маршрути «Дім-школа», «Школа -дім». Класними керівниками були проведені інструктажі по безпечному способу життя, інструктажі з правил вуличного руху, правил користування велосипедом, з правил поведінки на зупинці, посадки та поведіння у громадському транспорті з обов'язковим занесенням у класний журнал. В рамках місячника «Увага, діти на дорозі!» пройшов Тиждень безпеки дорожнього руху. Впродовж тижня класними керівниками були проведені тематичні години спілкування «Дорога до школи та додому», «Життя- найдорожчий скарб».

Протягом 2022-2023 н.р. постійно велась робота з попередження дитячого травматизму серед учнів. Проведено планові бесіди, інструктажі, лекції з питань електробезпеки, правил поведінки на водоймищах, порядку дій населення при

виявленні вибухонебезпечних предметів, пожежі, надання долікарської допомоги, Тижні безпеки дорожнього руху.

Одним із напрямів роботи школи є підвищення та поширення рівня культури здорового харчування. Працівники харчоблоку нашого закладу провели опробацію ідей Євгена Клопотенка щодо реформування культури шкільного харчування та запропонували своїм відвідувачам «харчування по-новому». Кухарі закладу, під гаслом «Смачно і корисно», готові урізноманітнювати меню шкільної їдальні за рецептами відомого шеф-кухаря. Медпрацівник школи Верлан М. В, розповіла, як треба берегти своє здоров'я, захищати його, та як вчасно почати лікуватися.

Для учнів 6 класу медичним працівником проводилися профілактика сколіозу для виявлення порушень постави. Вчителем початкових класів Зінченко І. І. з учнями 3 класу була проведена виховна година «Профілактика простудних захворювань» метою якої було ознайомити дітей із небезпекою захворювання на грип, шляхами поширення вірусів і ефективними засобами профілактики хвороби, розвивати вміння правильно діяти при контакті із хворими, вміння попередити зараження, виховувати свідоме ставлення до власного здоров'я.

Превентивне виховання.

В навчальному закладі протягом 2022 – 2023 н. р. здійснювалась просвітницька робота щодо правового виховання.

У рамках Тижня правового виховання пройшли інформаційні хвилинки, присвячені «Конвенції прав дитини», на яких учні ознайомились із основними Положеннями Конвенції прав дитини, правилами здобувачем освіти нашого закладу. Заступником директора з виховної та навчально-виховної роботи, сестрою медичною проведено зустріч із дітьми групи ризику, спрямована на попередження соціально небажаних вчинків підлітка. З учнями школи проведено профілактичні бесіди з метою попередження викрадення дітей, правила поведінки з незнайомими людьми. В рамках Всеукраїнського тижня правознавства проведені такі заходи: конкурс малюнків «Що ми знаємо про свої права» (1-4 класи Коваль А. А.), Всеукраїнський урок «Права людини», виховні уроки щодо запобігання дискримінації та насильству в школі, правовий калейдоскоп «Конкурс ерудитів правознавства» (9-10-х кл., 8-мі кл. Берчак М. С.), книжкова виставка у бібліотеці «Права людини в Україні», анкетування учнів школи з метою виявлення рівня обізнаності в сфері правових знань учнів та сформованості правової культури всіх учасників НВП (учні 1-11 класів, Кучанська Г. Г.), бесіди «Хуліганство. Вандалізм. Масові заворушення» (8-11 класи), «Підліток і правопорушення» (5-7 класи), «Країна Законія» (1-4 класи), бібліотечна вітальня. «Малечі про серйозні речі» (Читаємо про права і обов'язки дитини).

З метою забезпечення і реалізації прав дітей на охорону здоров'я, соціальний захист та всебічний розвиток у КЗ «Дмитрашківський ліцей» систематично

проводяться заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я: проводяться профілактично-роз'яснювальна робота серед працівників закладу, стосовно заборони куріння тютюнових виробів на території та в приміщеннях закладу; ЗДНВР, сестрою медичною систематично проводяться рейди по виявленню учнів, схильних до тютюнопаління на території школи; класними керівниками проведено диспут на тему «Курінню і наркотикам не місце в житті людини», тренінг «Шкідливі звички. Не дай себе обдурити»; з учнями, які вживають тютюнові вироби, проводяться індивідуальні бесіди про негативний вплив тютюну на організм людини, захворювання органів дихання та попередження цих захворювань; адміністрація закладу співпрацює з підприємцями торгівлі з питання недопущення продажу дітям тютюнових та алкогольних виробів.

В КЗ «Дмитрашківський ліцей» проводилось ряд заходів з метою попередження нещасних випадків та випадків суїциду серед учнівської молоді: встановлено соціально-педагогічний патронаж за дітьми, що виховуються в неблагополучних, малозабезпечених, неповних сім'ях, перебувають під опікою. Ведуться систематично бесіди роз'яснювального характеру з метою підвищення педагогічної культури батьків та сумлінного виконання ними своїх обов'язків.

Класними керівниками ведеться системна робота з попередження нещасних випадків та випадків суїциду серед учнівської молоді через формування навичок конструктивного спілкування та сприятливого психологічного мікроклімату в класах, згідно виховних планів. В 2022-2023 н.р. в нашому закладі освіти не було виявлено жодного нещасного випадку та випадку суїцидального характеру.

В закладі проводяться заходи щодо профілактики правопорушень серед учнівської молоді у вигляді годин спілкування на теми: «Кримінальна відповідальність неповнолітніх»(9-11 кл.), «Ти і закон»(7-8 кл.), «Знай свої права, виконуй свої обов'язки»(5-6 кл.), «Країна Законія» (1-4 кл.).

На виконання плану заходів Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства», з метою подолання проблеми насильства в родині, профілактики жорстокого поводження з дітьми, протидії торгівлі людьми, формування толерантного ставлення до людей, що живуть з ВІЛ, забезпечення рівних прав жінок і чоловіків, підвищення правової культури підростаючого покоління, в КЗ «Дмитрашківський ліцей» було проведено ряд заходів: оформлено інформаційний стенд «16 днів проти насильства», класні керівники початкової ланки організували конкурс дитячого малюнку «Ні! Насильству в сім'ї», «Дитинство там, де панує добро», бібліотекар школи Кучанська Г. Г. оформила тематичні виставки літератури з протидії домашньому насильству та булінгу, профілактики ВІЛ/СНІДу.. Класні керівники середньої та старшої школи провели ряд годин спілкування, круглі столи з метою профілактики насильства в родині та учнівському середовищі: «Ми - за щастя в родині», «Види насильства. Насильство серед підлітків», 7 кл., «Стереотипи суспільства – подолання насильства», 10-11 кл., круглий стіл «Насильство в сім'ї як соціальна проблема»,

8 кл., бесіда «Приклади насильства: вплив фільмів на психіку людини», «Булінг – мовчати не треба», 9 кл., Коваль А. А. в початковій школі провела конкурс малюнків «Права дітей», годину спілкування з елементами тренінгу «Насильство – сміття, яке треба виносити з дому». Щодо протидії розповсюдження ВІЛ/СНІДу та формування толерантного ставлення до людей, що живуть з ВІЛ класні керівники старшої школи провели години спілкування, лекції, переглянули презентації: «Твоє життя – твій вибір», «ВІЛ/СНІД» - перегляд відеоматеріалу та обговорення, 11 кл., Моргун Р. М. кл. керівник 9 кл. провела годину спілкування «СНІД: людство під знаком біди».

З метою попередження та профілактики адміністративних та кримінальних правопорушень серед дітей, усунення причин, умов та обставин, що впливають на формування антигромадської установки особистості неповнолітніх в нашому закладі освіти, урахуваючи епідеологічну ситуацію в країні, продовжуються здійснюватися наступні заходи реагування:

1. Посилення контролю за проведенням відповідної профілактичної та роз'яснювальної роботи серед учасників освітнього процесу та батьків (онлайн - консультації, дистанційні батьківські збори).
2. Проведення індивідуально-профілактичної та роз'яснювальної роботи серед батьків (опікунів) дітей девіантної поведінки.
3. Наладжена співпраця закладу з органами виконавчої влади та підрозділами превенції територіальних відділів з метою проведення спільних заходів з профілактики правопорушень підлітками.
4. Забезпечено прийняття участі представників школи для відвідування дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах, за місцем їх проживання разом із службою у справах дітей для з'ясування умов проживання.

В КЗ «Дмитрашківський ліцей» пройшов тиждень Безпечного Інтернету. Відповідно до затвердженого плану заходів в освітніх цілях щодо посиленого використання глобальної мережі класними керівниками проведено виховні години «Безпечний інтернет», «Мережа як стиль життя», «Можливості Інтернету», «Інтимне селфі в Інтернеті – жарт чи небезпечний ризик?». Протягом тижня вчителем інформатики Скічком О. М. було проведено практичну конференцію «Розумне та безпечне використання Інтернет –ресурсів» (10-11 кл.), тренінг «Інтернет - користь чи прихована небезпека» (5 кл.), урок-гру «Безпечна подорож до країни Інтернет» (7-8 кл.).

Особливу увагу приділено профілактиці булінгу і кібербулінгу серед школярів. В школі створена система попередження булінгу з метою підвищення рівня усвідомлення дітьми, батьками та вчителями сутності булінгу як явища та обізнаності щодо методів протидії й реагування на нього через ведення профілактичних бесід, складено план заходів щодо профілактики боулінгу (розміщений на сайті школи).

В школі створено Раду профілактики правопорушень, в склад якої входять: члени адміністрації школи, педагог-організатор, вчитель права, голова батьківського комітету, член шкільного самоврядування. Рада профілактики бере участь у проведенні антиалкогольних, антитоксичних, антинаркотичних заходах, пропагандує здоровий спосіб життя, сприяє профілактиці паління, попередження протиправної поведінки, булінгу, травматизму, аморальної поведінки батьків і учнів, активізації виховної позиції батьків.

Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей

Основні заходи, які спрямовані на реалізацію завдань морально-етичного виховання проведені в закладі: години спілкування, інформаційні хвилинки, присвячених Міжнародному дню людей похилого віку. Класні керівники провели тематичні заходи, бесіди, спрямованих на виховання у дітей поваги до людей похилого віку. Члени самоврядування привітали ветеранів педагогічної праці з Днем вчителя.

З метою формування толерантного ставлення до людей з обмеженими можливостями в закладі було організовано ряд заходів: класний керівник 9 класу Моргун Р. М. продемонструвала учням презентацію «Люди з обмеженими можливостями поруч зі мною»; класний керівник 8 класу, Білянський О. В. систематично проводить бесіди з учнями на теми: «Толерантне ставлення до дітей з ООП», «Даруйте дітям доброту», «Я такий же як і ви»; класний керівник 6 кл. Ярощук Н. І. організувала урок доброти «Подивіться на нас – ми такі як і ви» з нагоди Дня інклюзивної освіти.

Ціннісне ставлення до праці

Ціннісне ставлення до праці є важливою складовою змісту виховання особистості. Воно передбачає усвідомлення дітьми та учнівською молоддю соціальної значущості праці, розвинену потребу в трудовій активності, ініціативність, схильність до підприємництва; розуміння економічних законів і проблем суспільства та засобів їх розв'язання, готовність до творчої діяльності, конкурентоспроможності й самореалізації за умов ринкових відносин, сформованість працелюбності як базової якості особистості.

Метою трудового виховання є формування в учнів готовності до свідомого професійного самовизначення та морально-психологічна підготовка до майбутньої професійної діяльності. Класними керівниками проводяться з цього питання виховні години: «Твої шляхи», «Вибір професії – відповідальна справа випускника», «Що я знаю про професію, яка мене цікавить. В закладі освіти систематично здійснюється профорієнтаційна робота з учнівською молоддю. Класними керівниками заплановано та проведено: усний журнал «Всі роботи хороші...» виховна година «Калейдоскоп професій» години спілкування «Скільки у світі професій» «Мотиви вибору професії».

Процес формування професійного самовизначення учнів не може бути стихійним, залежним від випадкових факторів. Його необхідно підготувати та

побудувати таким чином, щоб рішення дитини відповідало його особистості та потребам ринку праці

Ціннісне ставлення до природи

З метою підвищення обізнаності учнів про екологічну культуру, шанобливого ставлення та любові до природи учні школи прийняли участь в акції «День юного натураліста». Вчитель біології Верлан В. А. підготував різні завдання для учнів: «Подорож юнатівськими стежинами», розгадування загадок про природу, ознайомлення з рослинами та тваринами Червоної Книги, розв'язування ситуативних завдань, як поводити себе на природі. Вчителем біології Берчаком М. С. були проведені екскурсії на тему «Рослинні угруповання рідного краю», «Гриби в біосфері і житті людини», «Об'єкти ПЗФ своєї місцевості».

Ціннісне ставлення до мистецтва

Основні заходи, які спрямовані на реалізацію завдань ціннісного ставлення до мистецтва: свято Першого дзвоника, День Учителя, «Міс Осінь 2022 року» (5-6 класи), спортивні змагання до Дня збройних сил України, День Святого Миколая, Новорічні вистави (1-7 класи), Новорічний КВК (8-11 класи).

Учні нашої школи беруть активну участь у контурсах «Проліски надій», та «Зіркова мрія»де, неодноразово ставали переможцями. А також у сільських та районних концертах.

Розвиток учнівського самоврядування.

У КЗ «Дмитрашківський ліцей» було створено усі сприятливі умови для розвитку та формування особистісних здібностей кожної дитини. Реалізація основних завдань і принципів виховання здійснювалась шляхом планової організації органів учнівського самоврядування школи. Одним із головних компонентів роботи школи є робота учнівського самоврядування.

Метою самоврядування є формування в учнях почуття господаря школи, класу, активної життєвої позиції, вміння співпрацювати на принципах партнерства. Залучати до громадської діяльності, стимулювати їх творчу ініціативу, розвивати організаторські здібності. Це спільна колективна творча справа, яка об'єднує навколо себе максимальну кількість учасників, дає можливість кожному спробувати свої сили, розкрити здібності, можливості та талант.

Структура учнівського самоврядування в школі нестандартна - організація учнівського самоврядування «ТЕМП», яка включає в себе різні міністерства, центр права та порядку, центр здорового способу життя, центр дозвілля, медіа - центр, центр освіти, центр «Молодь в дії».

Голова учнівської організації організовує і координує роботу цілої структури. Голова Учнівської ради – педагог-організатор Ярощук Н. І., в її

обов'язки входить координування роботи голів всіх міністерств. Секретар оформляє протоколи і контролює проведення засідань, повідомляє інформацію.

До складу міністерств входять представники від кожного класу. Голову кожного міністерства теж обирають самі учні. Робота учнівського самоврядування організована так, що кожна дитина має доручення (постійні й тимчасові), які допомагають їй почуватися активним членом учнівського колективу, до думки якого прислухаються й від узгодженої роботи якого багато що залежить. Кожний шкільний центр має свої обов'язки і завдання.

Проведені тематичні лінійки (Свято Першого дзвоника; День захисника Вітчизни; День пам'яті жертв Голодомору), акції (благодійній акції «Милосердя» - допомога дітям з багатодітних та малозабезпечених сімей, людям похилого віку, акція волонтерського руху «Милосердя і доброта – людства два крила», шкільна натуралістична виставка «Щедрість рідної землі», участь у Всеукраїнській акції «Запали свічку» до дня пам'яті жертв голодомору та політичних репресій, участь у акції «16 днів проти насильства», акція «Ялинка»).

Недоліками в роботі органів учнівського самоврядування стали:

- недостатня самостійність в плануванні роботи;
- мало уваги приділялось роботі з молодшими школярами та обдарованими дітьми.